

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства

НДУКВЕ Іммануэл

**ТВОРЧАСЦЬ БАГУМІЛА ГРАБАЛА ПРАЗ ПРЫЗМУ ФІЛАСОФІІ
ЭКЗІСТЭНЦЫЯЛІЗМУ (НА ПРЫКЛАДЗЕ РАМАНАЎ
«Я АБСЛУГОЎВАЎ АНГЕЛЬСКАГА КАРАЛЯ» І «ЗАНАДТА ГУЛКАЯ
АДЗІНОТА»)**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук, дацэнт
А.У. Вострыкава

Дапушчана да абароны
«___» _____ 2025 г.

Загадчык кафедры _____
кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т.А. Марозава

Мінск, 2025

ЗМЕСТ

РЭФЕРАТ	3
РЕФЕРАТ	4
ABSTRACT	5
УВОДЗІНЫ	6
ГЛАВА 1. АСОБА І ТВОРЧАСЦЬ БАГУМІЛА ГРАБАЛА Ў КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ ЛІТАРАТУРЫ.....	10
1.1 Жыццёвы і творчы шлях пісьменніка.....	10
1.2 Сацыяльна-палітычныя ўмовы творчасці Багуміла Грабала	11
1.3 Багуміл Грабал вачыма літаратурнай крытыкі	13
Высновы па главе 1	20
ГЛАВА 2. ФІЛАСОФІЯ ЭКЗІСТЭНЦЫЯЛІЗМУ: СУТНАСЦЬ, АСНОЎНЫЯ ПАСТУЛАТЫ, УПЛЫЎ НА МАСТАЦТВА І ЛІТАРАТУРУ XX СТ.	22
2.1 Гісторыя фарміравання экзистэнцыялізму.....	22
2.2 Асноўныя пастулаты	23
2.3 Уплыў на мастацтва і літаратуру XX ст.	24
2.4 Уплыў філасофіі экзистэнцыялізму на чэшскую літаратуру XX стагоддзя.....	30
Высновы па главе 2	32
ГЛАВА 3. ЭКЗІСТЭНЦЫЯЛІЗМ ЯК ЗНАЧНЫ ІДЭЙНЫ І МАСТАЦКІ СКЛАДНІК РАМАНА «Я АБСЛУГОЎВАЎ АНГЕЛЬСКАГА КАРАЛЯ»	34
3.1 Жанрава-стылёвыя асаблівасці рамана «Я абслугоўваў ангельскага караля».....	34
3.2 Вобраз Яна Дзіце праз прызму катэгорыі адзіноты ў рамане	38
3.3 Матыў ініцыяцыі і перараджэння галоўнага героя як спосаб спазнання навакольнага свету	41
3.4 Смерць як экзистэнцыяльны досвед і форма спасціжэння свабоды ў рамане Багуміла Грабала «Я абслугоўваў ангельскага караля».....	42
3.5 Экзистэнцыяльная іронія як спосаб існавання галоўнага героя	44
Высновы па главе 3	46
ГЛАВА 4. РАМАН «ЗАНАДТА ГУЛКАЯ АДЗІНОТА» ЯК КВІНТЭСЭНЦЫЯ ЭКЗІСТЭНЦЫЯЛЬНАГА ЎСПРЫМАННЯ СВЕТУ	47
4.1 Вобраз галоўнага героя рамана «Занадта гулкая адзінота».....	47
4.2 Смерць як экзистэнцыяльны выбар і акт свабоды.....	55
Высновы па главе 4	58
ЗАКЛЮЧЭННЕ	59
СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ	62

РЭФЕРАТ

Ндукве Іммануэл

Творчасць Багуміла Грабала праз прызму філасофіі экзістэнцыялізму (на прыкладзе раманаў «Я абслугоўваў ангельскага караля» і «Занадта гулка адзінота»)

Аб'ём даследавання: 65 старонак, 53 крыніцы.

Ключавыя словы: чэшская літаратура, Багуміл Грабал, «Я абслугоўваў ангельскага караля», «Занадта гулка адзінота», філасофія экзістэнцыялізму, чалавек, катэгорыя адзіноты, жыццё, смерць, матыў ініцыяцыі і перараджэння, аўтабіяграфізм.

Аб'ект даследавання: літаратурная творчасць Багуміла Грабала на прыкладзе раманаў «Я абслугоўваў ангельскага караля» і «Занадта гулка адзінота».

Прадмет даследавання: праявы філасофіі экзістэнцыялізму ў выбраных творах.

Мэта даследавання: выявіць асаблівасці мастацкага свету Багуміла Грабала ў кантэксце філасофіі экзістэнцыялізму, вылучыць, як у ім адлюстроўваюцца ключавыя ідэі экзістэнцыялізму.

Метады даследавання: міждысцыплінарны падыход, філасофска-літаратурны аналіз, біяграфічны, герменеўтычны, кампаратыўны, элементы псіхалагічнага аналізу.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: Падчас праведзенага даследавання намі былі выяўлены ключавыя аспекты экзістэнцыйнай праблематыкі ў мастацкім свеце Багуміла Грабала (на прыкладзе раманаў «Я абслугоўваў ангельскага караля» і «Занадта шумная адзінота»). Пісьменнік звяртаецца да тэмы адчужэння асобы, абсурднасці існавання, жыцця і смерці. Навізна заключаецца ў спробе сістэмнага асэнсавання творчасці Багуміла Грабала праз прызму філасофіі экзістэнцыялізму.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай работы: навуковыя палажэнні, якія змяшчаюцца ў дыпломнай рабоце, абгрунтаваны і аргументаваны. Метадалагічная база носіць комплексны характар.

Галіна магчымага практычнага прымянення: матэрыялы дадзенага даследавання могуць быць выкарыстаны пры падрыхтоўцы курсаў па замежнай, чэшскай літаратурах XX стагоддзя, культуралогіі і славістыцы. Даследаванне спрыяе папулярызацыі чэшскай літаратуры і развіццю айчыннай багемістыкі.

Дыпломная работа падрыхтавана самастойна

РЕФЕРАТ

Ндукве Иммануэл

Творчество Богумила Грабала через призму философии экзистенциализма
(на примере романов «Я обслуживал английского короля» и «Слишком шумное одиночество»)

Объём исследования: 65 страниц, 53 источника.

Ключевые слова: чешская литература Богумил Грабал, «Я обслуживал английского короля», «Слишком шумное одиночество», философия экзистенциализма, человек, категория одиночества, жизнь, смерть, мотив инициации и перерождения, автобиографизм.

Объект исследования: литературное творчество Богумила Грабала на примере романов «Я обслуживал английского короля» и «Слишком шумное одиночество».

Предмет исследования: проявления философии экзистенциализма в выбранных произведениях.

Цель работы: выявить особенности художественного мира Богумила Грабала в контексте философии экзистенциализма, выделить, как в них отражаются ключевые идеи экзистенциализма.

Методы исследования: междисциплинарный подход, философско-литературный анализ, биографический, герменевтический, компоративный, элементы психологического анализа.

Полученные результаты и их новизна: В ходе проведённого исследования нами были выявлены ключевые аспекты экзистенциальной проблематики в художественном мире Богумила Грабала (на примере романов «Я обслуживал английского короля» и «Слишком шумное одиночество»). Писатель обращается к теме отчуждения личности, абсурдности существования, жизни и смерти. Новизна заключается в попытке системного осмысления творчества Богумила Грабала через призму философии экзистенциализма.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы: научные положения, содержащиеся в дипломной работе, обоснованы и аргументированы. Методологическая база носит комплексный характер.

Область возможного практического применения: материалы данного исследования могут быть использованы при подготовке курсов по зарубежной, чешской литературам XX века, культурологии и славистике. Исследование способствует популяризации чешской литературы и развитию отечественной богемистики.

Дипломная работа подготовлена самостоятельно.

ABSTRACT

Ndukwe Immanuel

Bohumil Hrabal's creativity through the prism of existentialism philosophy
(on the example of the novels «I Served the King of England» and «Too Loud a Solitude»)

The volume of the diploma work: 65 pages, 53 sources.

Keywords: czech literature, Bohumil Hrabal, «I Served the King of England», «Too Loud a Solitude»), philosophy of existentialism, man, category of solitude, life, death, motif of initiation and rebirth, autobiographism.

The object of research: literary creativity of Bohumil Hrabal on example of novels «I Served the King of England» and «Too Loud a Solitude».

The subject of the research: manifestations of existentialism philosophy in selected works.

The purpose of the work: to identify the features of the artistic world of Bohumil Hrabal in the context of the philosophy of existentialism, to highlight how they reflect the key ideas of existentialism.

The methods of research: interdisciplinary approach, philosophical and literary analysis, biographical, hermeneutic, comparative, elements of psychological analysis.

The results of the work and their novelty: In the course of the research we have identified key aspects of existential problems in the artistic world of Bogumil Hrabal (on the example of the novels «I Served the King of England» and «Too Loud a Solitude» allowed us to establish that the writer consistently addresses the theme of alienation of personality, absurdity of existence, life and death. The novelty lies in the attempt of systematic comprehension of Bohumil Hrabal's work through the prism of the philosophy of existentialism.

Authenticity of the materials and results of the diploma work: the scientific provisions contained in the thesis are substantiated and reasoned. The methodological basis is complex in nature.

Recommendations on the usage: the materials of this research can be used in the preparation of courses on foreign, Czech literature of the twentieth century, cultural studies and Slavic studies. The research contributes to the popularization of Czech literature and the development of domestic Bohemistics.

The thesis is prepared independently.